

A FILMKRITIKUSOK DÍJA 1962

Villágszerte kialakult az a gyakorlat, hogy a filmkritikusok díja nem az egyértelműen sikeres, a hibátlan filmeket jutalmazza. Ez a díj egy kissé szakmán belüli díj, s odaítélésénél olyan szempontok is érvényesülnek, melyeket a szélesebb nyilvánosság, sőt még a konkrét napilap-kritika sem vehet teljesen figyelembe. S ha ilyen értékeket — gondolunk itt a film új formanyelvének kialakítására, a sablonoktól való szabadulásra, a sajátos rendezői világ tükrözésére, stb. — keresünk az elmúlt év magyar filmjeiben, már nincs is olyan nehéz dolgunk. A magyar kritikusok szavazásának eredménye azt bizonyítja, hogy a rendezésben a legtöbb újszerűséget, a legtöbb egyéniséget, a konvenciókkal való leszámolásnak legtöbb jelét Makk Károly »Megszállottak«-jában fedezték fel. A szavazatok ilyen alakulásának azért kell örülnünk, mert sokszor tapasztaljuk, hogy figyelemre méltó alkotások, ha nincsenek már túlságosan a szemünk előtt, ha bemutatásuk óta jó néhány hónap, vagy akár egy év telt már el, könnyen és méltatlanul kikapznak az emlékezetből. Makk filmje óta igen sok filmet láttunk. Hozzá kell tennünk, sok gyenge filmet is. Persze, voltak jó alkotások, mint a »Legenda a vonaton«, vagy az »Angyalok földje«. A szavazatok azt tükrözik, hogy a kritikusok vallamennyi közt a legérdekesebbnek Makk vállalkozását tartották. Makk Károly a »Megszállottak« után megrendezte az »Elvesztett paradicsom«-ot is. A kritika tehát akkor, amikor Makk újabb művével szemben — mely mindenképpen látványosabb, hatásosabb, sokkal több effektussal dolgozik, mint a »Megszállottak« — mégis,

szinte egyértelműen. Makk régebbi filmjére emlékszik nagyobb tisztelettel, arra is szeretné Makk figyelmét felhívni, hogy rendezői egyénisége teljes kibontakozását, általánosan elismert tehetsége gyümölcsöztetésének leghatásosabb módját abban a koncepcióban látja, melyet a »Megszállottak« tükröz. Itt Makk a korszerű film megteremtésében való nagy érzékenységet, mindig meglepetéseket tartogató, nyugtalanító tehetségét egy fontos mai társadalmi mondanivaló szolgálatába állította. A kritikusok díja tehát ennek a törekvésnek is elismerése. Szécsényi Ferenc operatőri munkásságának, Szabó István kisfilmjeinek megítélésében és Makláry Zoltánnak az »Angyalok földje«-ben nyújtott alakítása értékelésében szinte eszgyeséges volt a kritikusok állásfoglalása. A forgatókönyvek díjának ki nem osztása viszont azt jelzi, hogy a filmkritikusok véleménye szerint a forgatókönyv még mindig a magyar film legsúlyosabb problémái közé tartozik.

A filmkritikusok díját ünnepélyes keretek közt február 16-án a Magyar Újságírók Országos Szövetségének székházában osztották ki.

A legjobb rendezés díját Makk Károly kapta a »Megszállottak« című film rendezéséért. Az év legkiemelkedőbb operatőri munkájáért Szécsényi Ferencet tüntették ki. A legjobb kisfilm-rendezés díját Szabó István kapta a »Koncert« és »Variációk egy témára« című műveiért. A legjobb férfialakítás díjával Makláry Zoltánt jutalmazták az »Angyalok földje« kintornásalakításáért. A legjobb forgatókönyv és a legjobb női alakítás díját nem adták ki.